

19.06.2008

I. ORTA VADELİ PROGRAM VE ORTA VADELİ MALİ PLAN HALA YAYIMLANMADI!

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre “Orta Vadeli Programı (OVP)”nı Mayıs ayı sonuna kadar, “Orta Vadeli Malî Plan(OVMP)”in da 15 Haziran’a kadar karara bağlanarak Resmî Gazetede yayımlanması gerekmektedir.

Hükümet 3 Mayıs 2008 tarihinde bazı makro büyüklüklerin yer aldığı Orta Vadeli Mali Çerçeve (OVMÇ)yi açıklamıştı. TÜFE, Büyüme ve Deflatör gibi önemli makro-ekonomik göstergelerin yer almadığı OVMÇ’yi ciddi bir doküman olarak kabul etmek mümkün değildir.

Piyasalara ve tüm ekonomik aktörlere yön verecek olan OVP ve OVMP’i ise hükümet hala yayımlayamamıştır. Bu durum ekonomi yönetiminde bir dağınıklık olduğunu, ekonomide işlerin iyi gitmediğini göstermektedir.

II. “ENFLASYON HEDEFLEMESİ”NDE BAŞARISIZ OLUNDU!

2006 yılından bu yana uygulanan “açık enflasyon hedeflemesi”, hedeflerin tutmaması bir yana belirsizlik aralığının üzerinde gerçekleşen enflasyon rakamları nedeniyle başarıya ulaşmamıştır. Başarısızlığın temel nedeni maliye politikasının para politikasına yardımcı olmamasıdır.

	HEDEF	GERÇEKLEŞME	SAPMA (%)
2006	5,0	9,7	94
2007	4,0	8,4	110
2008	4,0	6,4*	

*Ocak-Mayıs dönemi

YILLIK DEĞİŞİM (%)

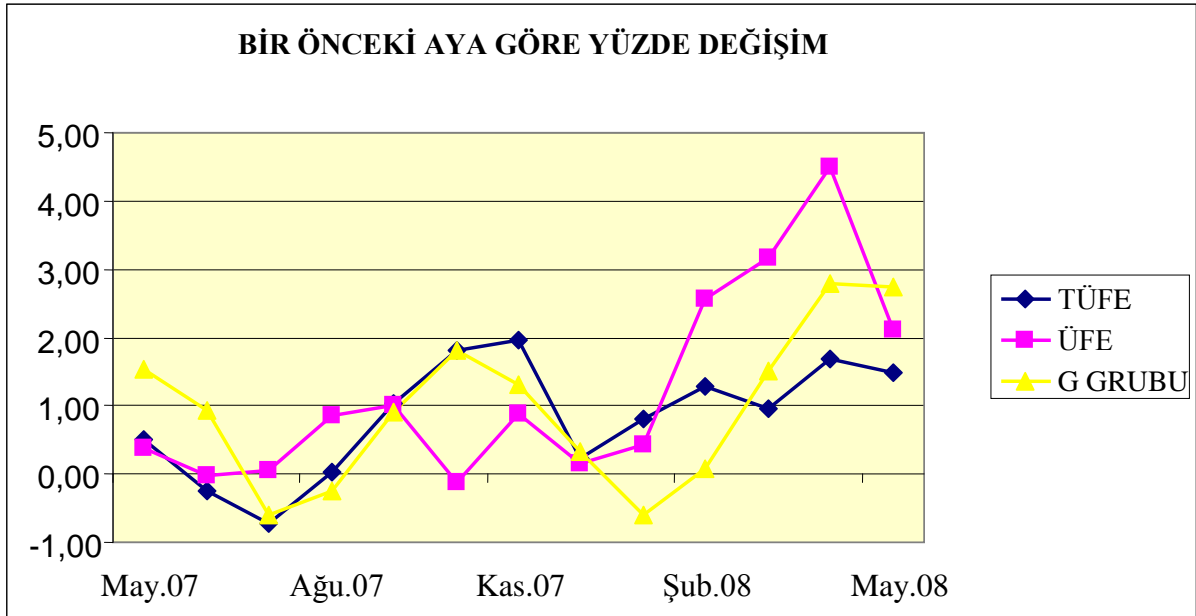
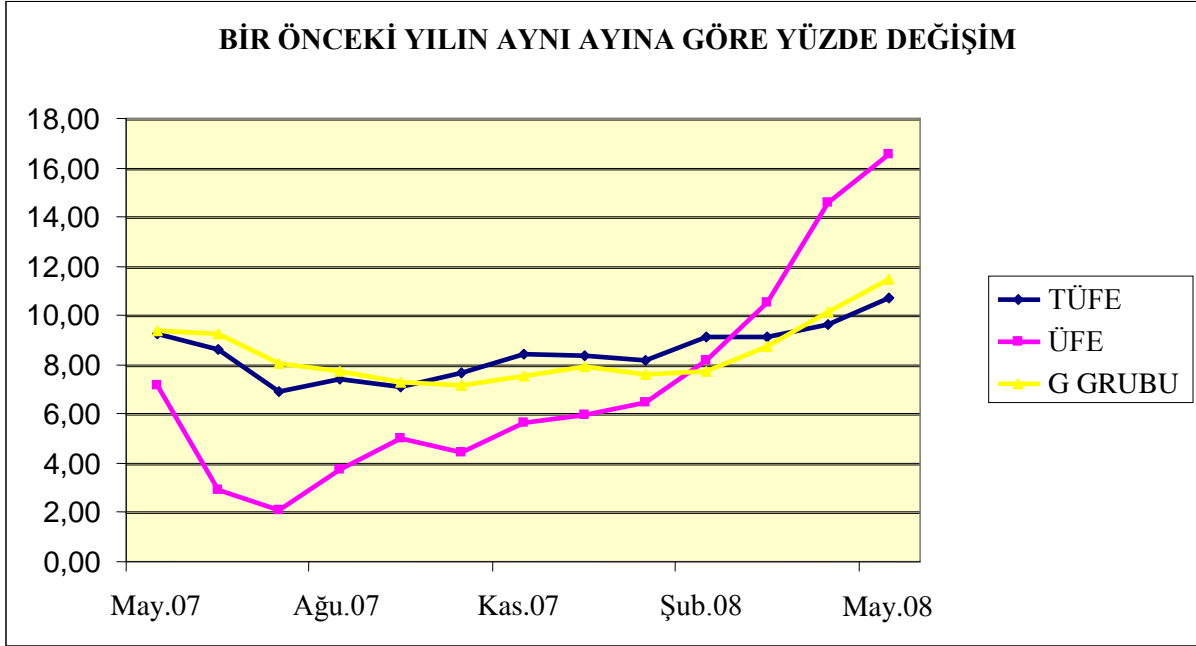
	May.08
TÜFE	10,74
ÜFE	16,53
G GRUBU	11,46

OCAK - MAYIS DÖNEMİ

M.AKİF HAMZAÇEBİ
TRABZON MİLLETVEKİLİ

	2007	2008	ARTIŞ (%)
TÜFE	4,12	6,38	54,85
ÜFE	3,09	13,39	333,33

Konu OVMÇ'deki gelir ve faiz dışı harcama rakamları ile 2008 bütçe uygulamaları çerçevesinde değerlendirildiğinde Enflasyon Hedeflemesi'nde 2009 ve sonrasında da başarıya ulaşılması mümkün bulunmamaktadır.

III. ESKİDEN FİNANSMANIN ÖNEMLİ BİR BÖLÜMÜ BORÇ YARATMAYAN DYY

M.AKİF HAMZAÇEBİ
TRABZON MİLLETVEKİLİ

GİRİŞİ, DİBS ALIMI GİBİ İŞLEMLERDEN OLUŞUYORDU. ŞİMDİ İSE SERMAYE GİRİŞİ VE DİBS ALIMI AZALDIĞI İÇİN FİNANSMAN BORÇLANMA İLE GERÇEKLEŞİYOR!

Cari açık büyümekte, sermaye girişi azalmaktadır. Nisan verilerine göre, yıllık bazda cari açık 41,9 milyar dolar, sermaye hareketi diğer bir ifadeyle Türkiye'ye giren toplam kaynak ise net 43,2 milyar dolar olmuştur. Bu nedenle rezerv birikimi hızla azalmaktadır. 2007 Nisan ayına kıyasla 2008 Nisan ayında sermaye girişinde 8,6 milyar dolarlık azalma söz konusudur. Geçen yıl aynı dönemde 19,5 milyar dolar tutarında toplam rezerv artışı varken bu yıl artış sadece 1,2 milyar dolar olmuştur. Merkez Bankasının rezervleri geçen yıl 4,1 milyar dolar, yıl sonunda 8 milyar dolar artarken 2008 yılındaki artış sadece 1,7 milyar dolardır.

Sermaye girişinin çok önemli bölümü özel sektörden gelmektedir. Nitekim, 43,2 milyar dolarlık net sermaye girişinin oluşumunda özel kesimin katkısı 45,4 milyar dolardır. Kamu borç ödemektedir. Doğrudan yabancı sermaye girişi azalmıştır.

Ödemeler dengesi finansmanı (yıllık)

(Milyon ABD Doları)

	2007	2007	2007	2008
	Nisan	Haziran	Aralık	Nisan
I. Cari işlemler dengesi	-		-	
	32.325	-32.187	37.575	-41.998
II. Sermaye hareketi	51.872	55.814	49.079	43.208
Finans hesabı	32.413	31.936	36.498	44.344
Rezerv hareketi	-		-	
MB rezervleri	19.547	-23.627	11.504	-1.210
MB rezervleri	-4.158	-8.879	-8.032	-1.662
Banka rezervleri	-			
	15.389	-14.748	-3.472	452
Net hata noksan	-88	251	1.077	-2.346
III. Toplam kaynak girişi	51.872	55.814	49.079	43.208
A. YP cinsinden borç doğuran işlemler	21.414	26.277	29.261	38.557
1. Özel kesim	23.558	27.331	33.689	45.455
Ticari krediler	2.751	2.424	4.227	5.468
Bankalar, net	3.619	4.609	5.607	7.431
Diğer sektörler, net	17.720	20.107	25.728	27.559
Bankalar mevduatı	-532	191	-1.873	4.997
2. Genel Hükümet	-813	253	-2.978	-5.346
3. TCMB	-1.331	-1.307	-1.450	-1.552
B. YP cinsinden borç doğurmayan işlemler (net)	30.458	29.537	19.818	4.651
1. Doğrudan yatırımlar	25.873	20.620	19.905	15.592
Gayri menkul	2.970	2.639	2.952	2.773
2. Yabancıların hisse senedi alımı	1.184	3.546	5.138	4.449

M.AKİF HAMZAÇEBİ
TRABZON MİLLETVEKİLİ

3. Yabancıların yurtiçinden DİBS alımı	9.559	11.422	-3.281	-9.027
4. Net hata ve noksan	-88	251	1.077	-2.346
5. Diğer	-6.070	-6.302	-3.021	-4.017

IV. YABANCI SERMAYE GİRİŞİ AZALIYOR!

	2007	2008	% Değişim
Ocak	6.901	959	-86,1
Şubat	1.381	470	-66,0
Mart	929	2.288	146,3
Nisan	680	703	3,4
Toplam	9.891	4.420	-55,3

AKP hakkındaki kapatma davası 14.03.2008 tarihinde açılmıştır. Buna göre yabancı sermaye girişindeki azalmanın kapatma davası ile bir ilgisi bulunmamaktadır. Yabancı sermaye girişindeki azalma doğrudan ekonomideki risklerle ilgilidir.

V. YABANCILAR ARTIK DİBS ALMIYOR, ALDIKLARINI DA SATIYOR!

Yabancıların yurtiçinden Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) alımı 2007 yılının Nisan ayında 9,5 milyar dolar, Haziran ayında 11,4 milyar dolar iken 2008 yılının Nisan ayında – 9 milyar dolardır.

	2007 Nisan	2007 Haziran	2007 Aralık	2008 Nisan
Yabancıların yurtiçinden DİBS alımı	9.559	11.422	-3.281	-9.027

Bunun anlamı yabancıların yeni DİBS almadığı gibi mevcutları da elden çıkardığıdır. 2008 Nisan ayı itibarıyla geçen yılın aynı dönemine göre yabancıların DİBS alımı için ayırdığı fonlarda 18,5 milyar dolarlık bir azalış vardır.

VI. MALİYE POLİTİKASI, PARA POLİTİKASINI DESTEKLEMİYOR!

Hükümet enflasyonu indirmeyi sadece Merkez Bankası'nın görevi olarak görmektedir. Maliye politikasının desteklemediği bir para politikası ile enflasyonu indirmek mümkün değildir. Bu nedenle faiz artırımlarına odaklanıp **"MB neden faiz artırıyor?"** diye sormak yerine **"Hükümetin maliye politikası neden para politikasını desteklemiyor?"** diye sormak daha anlamlıdır.

MERKEZİ YÖNETİM GELİRLERİ (GSYİH %)

	2000	2006	2007	2008	2012
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRİ	22,9	22,9	22,1	22,1	21,0
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRİ (PROGRAM TANIMLI)		21,5	20,6	20,4	20,2
VERGİ GELİRİ	17,7	18,1	17,8	17,8	17,4

2007 yılında bütçe ve vergi gelirlerinde 2000 yılının bile gerisinde kalan bir performans söz konusudur. Mali disiplin açısından iyi bir yıl olmayan 2007'ye kıyasla bile 2012 yılında daha da geriye gidiş söz konusudur.

Bütçe ve vergi gelirlerinde düşen performans para politikasının etki alanını sınırlandırmaktadır. Çözüm mali disipline dayalı yeni bir programdadır.